

Εργατικές Λέσχες στην Αθήνα: τρία παραδείγματα, κάποιες σκέψεις και μια υπόθεση Εργασίας

της **Φωτεινής Γεωργακοπούλου**, αρχιτέκτονος ΕΜΠ, ΜΦΑ Παν/μίου των Τεχνών του Τόκιο-ανεξάρτητης ερευνήτριας

Μετά την έκρηξη δημιουργίας κοινωνικών χώρων που λειτούργησε σε μεγάλο βαθμό σαν αντίβαρο στην κατάρρευση των υποδομών στην Ελλάδα της κρίσης αρχίζοντας από το 2010, τα τελευταία δυο χρόνια ο αριθμός και οι δραστηριότητες των χώρων βρίσκονται σε φθίνουσα τροχιά, παρόλο που οι λόγοι της ύπαρξής τους παραμένουν. Ωστόσο οι παραπάνω χώροι (συνελεύσεις κατοίκων, εργατικές λέσχες, στέκια, αγορές χωρίς μεσάζοντες, συλλογικές κουζίνες, αυτοδιαχειριζόμενα πάρκα, κα) με την παρουσία τους κατάφεραν ν' αλλάξουν την όψη της Αθήνας ανοίγοντας για πρώτη φορά σε τόσο πλατιά βάση τη συζήτηση για τη διαχείριση του δημόσιου χώρου και των κοινών. Όσο κι αν το σημερινό πολιτικό περιβάλλον έχει υποβάλλει μια ατμόσφαιρα μετευφορικής απογοήτευσης και απάθειας, υπάρχουν χώροι που εξακολουθούν να λειτουργούν, ακόμα και να αναπτύσσονται. Ανάμεσά τους οι Εργατικές Λέσχες (ΕΛ) με το άτυπο δίκτυό τους πανελλαδικά είναι ένα χαρακτηριστικό αντικείμενο έρευνας σε μικροκλίμακα γειτονιάς για το πώς μια αντιδομή αλληλεγγύης, με κεντρικό λόγο ύπαρξής της μάλιστα την υποστήριξη των εργατικών δικαιωμάτων που πλήττονται βάνουσα σήμερα, αλλάζει τον χώρο και τους ανθρώπους του. Μέσα από την παρουσίαση τριών ΕΛ στην Αθήνα (Νέας Σμύρνης, Νέας Ιωνίας και Κυψέλης-Πατησίων-Γαλατσίου), που γίνεται με συνεντεύξεις μελών τους και συμπλήρωση ερωτηματολογίου καθώς και με την ανάλυση των χωρικών τους δεδομένων, καταγράφονται τα εγχειρήματα και επιχειρείται μια διατύπωση προβληματισμών που ελπίζω πως θα προχωρήσουν τη συζήτηση για το πως θέλουμε να είναι αυτό το νέο μοντέλο ζωής και εργασίας που θα μπορέσει να αντικαταστήσει το χρεωκοπημένο κυρίαρχο.